

Nr 128.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1924 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statskontoret, kammarrätten, riksräkenskapsverket och allmänna civilförvaltningens lönenämnd jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 2 januari 1924 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1924—1925 har Kungl. Maj:t under sjunde huvudtiteln (punkterna 4, 7, 8, 14, 15 och 16) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1924—1925 beräkna

dels ordinarie förslagsanslaget till statskontoret till 320,300 kronor,

dels ordinarie förslagsanslaget till kammarrätten till 346,000 kronor,

dels till upprätthållande av kammarrättens verksamhet ett extra anslag av 130,000 kronor,

dels ordinarie förslagsanslaget till riksräkenskapsverket till 486,700 kronor,

dels till upprätthållande av riksräkenskapsverkets verksamhet ett extra anslag av 25,000 kronor,

dels ock till allmänna civilförvaltningens lönenämnd ett extra anslag av 30,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 29 februari 1924 dagtecknad proposition, nr 121, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels

i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till statskontoret med oförändrat belopp 320,300 kronor;

dels

a) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till kammarrätten med oförändrat belopp 346,000 kronor;

b) för budgetåret 1924—1925 till upprätthållande av kammarrättens verksamhet anvisa ett extra anslag av 130,000 kronor;

dels

a) förklara, att i fråga om de för riksräkenskapsverket avsedda ordinarie befattningar den ändring skall vidtagas, att antalet revisorer (lönegraden B 14) skall utgöra 26;

b) godkänna följande stat för riksräkenskapsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Stat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 383,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 12,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 38,000

Förslagsanslag kronor 433,000;

c) i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till riksräkenskapsverket med 433,000 kronor;

d) besluta, att revisorerna Lars Olsson Rönnow, Gustaf Arvid Åman-Nilsson, Johan Frode Lundberg, Otto Berndt Tage Silfwerskiöld och Oscar Fredrik Wilhelm Schnell skola från och med den 1 juli 1924 uppföras å allmänna indragningsstaten med rätt för dem att, så länge de kvarstå å ifrågavarande stat, med bibehållen tjänstgöringsskyldighet uppbära lön i enlighet med avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen;

e) till upprätthållande av riksräkenskapsverkets verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor;

dels ock

till allmänna civilförvaltningens lönenämnd för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *T. Julin*, nr 295, och den andra inom samma kammare av herr *G. Rosén*, nr 279.

I den förstnämnda motionen har hemställts, att riksdagen måtte, under förutsättning av bifall till motionärens begäran i motionen om antagande av vissa lagar (I: 280), besluta att till förstärkning av riksräkenskapsverkets arbetskrafter upptaga ett anslag av 10,500 kronor å riksräkenskapsverkets stat för en byråchef, som fullgjort vad författningarna föreskriva dem, som i domareämbeten må nyttjas.

I motionen nr 279 har föreslagits, att förevarande proposition, i vad den avser överflyttande av domsrätt i vissa mål till riksräkenskapsverket, icke måtte bifallas,

att de två byråchefsbefattningarna i riksräkenskapsverket indragas från och med den 1 juli 1924,

att de nuvarande innehavarna av dessa befattningar från nyssnämnda tid uppföras å allmänna indragningsstaten med samma rätt och samma skyl-

digheter som i propositionen föreslagits beträffande de revisorer, som skola å nämnda stat uppföras, samt

att chefsbefattningen för riksräkenskapsverket vid inträffande ledighet nedflyttas från generaldirektörsgraden (3:dje lönegraden) till överdirektörsgraden (2:dra lönegraden).

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina förslag, får utskottet hänvisa till motionerna.

I sammanhang med frågorna om anslag till statskontoret, kammarrätten, riksräkenskapsverket och allmänna civilförvaltningens lönenämnd har departementschefen till behandling upptagit ett av statens besparingskommitté framlagt förslag angående förenklad handläggning av administrativa mål rörande avlönings- m. fl. förmåner åt statstjänstemän samt vissa av statsmedel utgående ersättningar.

Såsom propositionen utvisar, bliva ifrågavarande ärenden enligt nu gällande föreskrifter föremål för regeringsrättens bedömande på två olika vägar, nämligen dels genom besvär av vederbörande befattningshavare över förvaltningsmyndigheternas beslut, dels i s. k. anmärkningsmål, uppkomna vid granskning av statsverkets räkenskaper. I förra fallet gå besvären i regel från vederbörande förvaltningsorgan direkt till Kungl. Maj:t i regeringsrätten. De s. k. anmärkningsmålen avdömas, där anmärkningarna uppkommit vid granskning i riksräkenskapsverket, i första instans av kammarrätten och kunna därifrån fullföljas till Kungl. Maj:t i regeringsrätten. Hava anmärkningar uppkommit vid granskning inom de specialrevisioner, som finnas i vissa förvaltande verk, avgöras anmärkningsmålen i första instans i vederbörande förvaltningsverk, varifrån de kunna fullföljas till kammarrätten och vidare till Kungl. Maj:t i regeringsrätten.

Departementschefens nu framlagda förslag innebär, att fullföljd till Kungl. Maj:t i regeringsrätten av de mål, varom fråga är, icke skulle hädanefter medgivas. Målen skulle emellertid ej därmed stanna hos vederbörande centrala förvaltningsmyndighet utan skulle därifrån få fullföljas till kammarrätten, över vars beslut klagan dock icke skulle få föras. Antalet instanser i besvärsmål angående avlönings- m. fl. förmåner skulle härigenom icke undergå någon minskning, men handläggningen i sista instans skulle givetvis draga mindre kostnader för mål räknat än med den nuvarande ordningen är fallet. Vad angår anmärkningsmål i fråga om enahanda förmåner skulle antalet instanser alltid utgöra allenast två. Den hittills till buds stående möjligheten för vederbörande sakägare att efter stämning få sin rätt prövad av allmän domstol har alltjämt lämnats orubbad.

Det ändamål, departementschefen avser att vinna genom den sålunda föreslagna ändrade handläggningen av nu nämnda mål, är närmast att åvaga-bringa lättnad i regeringsrättens arbetsbörda. Att åtgärder i denna riktning oavvisligen äro av behovet påkallade, synes ock utskottet vara uppenbart. Till bestyrkande härav torde endast böra anföras, att balansen i re-

*Utskottets
yttrande.*

geringsrätten, som vid årsskiftet 1913—1914 uppgick till 649 mål, numera stigit till 2,946 mål. För arbetsbalansens hållande inom normala gränser kräves alltså antingen förstärkning av regeringsrättens arbetskrafter eller ock att vissa mål bortflyttas från densamma. Ett insläende på den först angivna vägen torde enligt utskottets förmenande icke kunna ifrågakomma, utan synes lättningen i regeringsrättens arbetsbörda böra åvägabringas genom det senare alternativet. Nödvändigheten av att det processuella förfarandet i vissa frågor, som enligt nu gällande ordning må underställas Kungl. Maj:ts i regeringsrätten prövning, förenklas och förbilligas torde jämväl vara uppenbart. Det förslag i berörda hänseende, Kungl. Maj:t nu framlagt, synes ock utskottet beaktansvärt. I princip har utskottet sålunda intet emot, att en avskärning i fullföljdsrätten av de mål, varom fråga är, genomföres och att, på sätt föreslagits, det administrativa avgörandet av målen i sista instans flyttas från regeringsrätten till kammarrätten, vilket verk med hänsyn till dess organisation och arbetsförhållanden torde vara mest lämpat härtill. Emellertid synes det utskottet kunna ifrågasättas, huruvida icke i rättssäkerhetens intresse klagan må i vissa fall kunna få anföras över kammarrättens beslut. Utskottet har härvid övervägt frågan om införande beträffande avlönings- m. fl. här avsedda mål av en summa revisibilis såsom villkor för fullföljande av besvär hos Kungl. Maj:t. Med hänsyn till de stora brister, som vidlåda en dylik indelningsgrund och i betraktande av de skäl, departementschefen i övrigt mot en sådan anordning anført, har utskottet dock icke kunnat förorda indelningen i fråga. Däremot synes det utskottet böra tagas under omprövning, huruvida icke fullföljdsrätt till Kungl. Maj:t i regeringsrätten bör äga rum i de fall, då kammarrätten och vederbörande första instans meddela skiljaktiga beslut i mål av mera principiell innebörd. Då utskottet emellertid anser sig icke böra uttala något mera bestämt om-döme i detta spörsmål, vill utskottet nu endast framhålla önskvärdheten av, att frågan härom måtte av Kungl. Maj:t tagas under förnyat övervägande, varvid även torde böra komma under omprövning, huruvida ej en inskränkning i nu stadgad fullföljdsrätt till regeringsrätten av vissa andra mål utan rättssäkerhetens eftersättande bör kunna ske.

Därest på sätt departementschefen sålunda föreslagit och utskottet med nu angivna förbehåll förordar, kammarrätten göres till högsta instans i besvärs- och anmärkningsmål, vilka röra avlönings- m. fl. här avsedda förmåner, har departementschefen ansett det böra övervägas, huruvida icke ämbetsverket borde vid avgöranden av dylika mål erhålla en för rättssäkerheten mera betryggande sammansättning än som torde bliva fallet med tillämpning av nu gällande bestämmelser i verkets instruktion. Till denna departementschefens mening ansluter sig ock utskottet. Desslikes förväntar utskottet, att, för den händelse någon mera betydande stegring av mål av denna art skulle uppkomma i allmänna domstolarna, Kungl. Maj:t måtte taga under omprövning vilka ytterligare åtgärder, som till förhindrande därav må kunna befinnas erforderliga.

I detta sammanhang vill utskottet beträffande den av departementschefen på besparingskommitténs förslag nu upptagna, mera speciella frågan om beslutanderätten i vissa ärenden angående ålderstillägg eller placering i löneklass uttala önskvärdheten av, att bestämmelserna härutinnan måtte vid den i utsikt ställda revisionen av avlöningsreglementet erhålla en sådan avfattning, att nu rådande svårigheter vid tolkningen av dessa bestämmelser i möjligaste mån undanröjas.

Vad härefter angår frågan om anmärkningsmålens handläggning i första instans, sammanhänger denna fråga, såsom departementschefen framhållit, med spörsmålet om specialrevisionernas framtida ställning, ett spörsmål, som departementschefen ock upptagit till behandling i detta sammanhang. Jämväl förslaget i sistberörda hänseende är grundat på ett av statens besparingskommitté avgivet förslag i frågan. Till detta förslag har utskottet i likhet med departementschefen funnit sig böra giva sin anslutning, och synas utskottet de invändningar, som mot ett genomförande av detta förslag rests — huvudsakligen från riksräkenskapsverkets sida — icke vara av den art, att de böra stå hindrande i vägen för förslagets genomförande.

I avseende å anmärkningsmålens handläggning i första instans hade statens besparingskommitté föreslagit, att riksräkenskapsverket skulle pröva och avgöra ej blott egna anmärkningar utan även anmärkningar framställda inom vederbörande specialrevisioner, och skulle enligt förslaget målen prövas i riksräkenskapsverkets plenum, varvid vederbörande förste revisor skulle inträda såsom ledamot. Vad beträffar omfattningen av de mål, som sålunda i första instans skulle prövas i riksräkenskapsverket, har emellertid departementschefen ansett, att riksräkenskapsverket icke borde få avgöra de anmärkningar, vilka uppkommit inom specialrevisionerna. De invändningar, som i denna del framförts mot besparingskommitténs förslag, hava ock synts utskottet vara av den beskaffenhet, att utskottet ansett sig böra biträda departementschefens ståndpunkt i denna fråga.

Departementschefen har likaledes på de i propositionen närmare angivna skäl funnit sig icke kunna förorda, att anmärkningsmålen prövades och avgjordes i riksräkenskapsverkets plenum. Avgörandet i dylika mål borde i stället enligt departementschefens förslag anförtras åt generaldirektören ensam. Ur rättssäkerhetssynpunkt måste givetvis kommittéförslaget vara att föredraga, men synes utskottet övriga på denna fråga inverkan omständigheter böra tillmätas sådan betydelse, att utskottet, om än med viss tvekan, funnit sig böra ansluta sig till departementschefens ståndpunkt. Utskottet anser emellertid det böra tagas under övervägande, huruvida icke vederbörande förste revisor må, i likhet med revisionsbyråchefen, tillerkännas fullföljdsrätt. — Såsom departementschefen framhållit, skall givetvis den föreslagna beslutanderätten för generaldirektören ej föranleda

någon förändring för honom vare sig i fråga om pensionsåldern eller beträffande hans ställning i övrigt såsom befattningshavare i statens tjänst.

Vad departementschefen i övrigt i samband med nu berörda frågor anfört, har icke givit anledning till något särskilt yttrande från utskottets sida.

Enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag skulle ordinarie förslagsanslagen till statskontoret och kammarrätten samt extra anslaget till sistnämnda verk för budgetåret 1924—1925 upptagas med oförändrade belopp. Häremot har utskottet icke något att erinra.

Vad riksräkenskapsverket angår, har den begränsning av eftergranskningen i verket, som av Kungl. Maj:t föreslagits till genomförande, ansetts kunna medföra, att sju revisorsbefattningar och tre kanslibiträdesbefattningar frigöras. Av befattningarna i fråga skulle samtliga revisorsbefattningar — därav två nu vakanta — indragas, medan de tre kanslibiträdena skulle behållas för användning vid granskningen av skatteräkenskaperna, där behov av ökad arbetskraft syntts förefinnas. På grund härav skulle ordinarie förslagsanslaget till riksräkenskapsverket nedsättas från 486,700 kronor till 433,000 kronor, under det att extra anslaget till verket skulle upptagas till samma belopp, som för innevarande budgetår anvisats. Motionsvis har yrkats dels förstärkning av riksräkenskapsverkets arbetskrafter med en byråchef — detta under förutsättning av bifall till en i motionen nr 280 i första kammaren gjord framställning i fråga om antagande av vissa lagar, vilken motion remitterats till lagutskottet — dels ock indragning av de nu å verkets stat uppförda två byråchefsbefattningarna samt chefsbefattningens nedflyttning från generaldirektörs till överdirektörs grad. Av vad utskottet ovan anfört i fråga om utskottets ställning till Kungl. Maj:ts förslag i fråga om förenklad handläggning av förutberörda mål torde framgå, att utskottet icke kan ansluta sig till motionerna. Vad Kungl. Maj:t föreslagit, har utskottet däremot funnit sig böra biträda. Vad särskilt beträffar de i motionen nr 279 i första kammaren gjorda yrkandena, vill utskottet erinra om, att, då riksräkenskapsverket genom beslut av 1920 års riksdag inrättades, riksdagen uttalade, att den uppgift, som tillkomme det högsta organet för medelskontrollen inom statsförvaltningen, enligt riksdagens uppfattning vore av den maktpåliggande art, att chefen borde intaga generaldirektörs ställning samt att med hänsyn till såväl önskvärdheten av att erhålla tillräckligt mångsidig och kvalificerad sakkunskap inom verkets styrelse som ock omfattningen av de göromål, som ålåg verket, det enligt riksdagens förmenande skulle vara olämpligt att bestämma antalet byråchefer till lägre antal än tre. Att, sedan numera efter förslag av Kungl. Maj:t en byråchefsbefattning indragits, riksdagen skulle på en enskild motionärs yrkande vidtaga så genomgripande organisationsändringar som i motionen ifrågasatts och därmed äventyra verkets förmåga att fylla sina uppgifter, kan utskottet icke förorda.

Vad slutligen beträffar Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag till allmänna civilförvaltningens lönenämnd, har utskottet funnit sig böra biträda detsamma.

Under återopande av vad sålunda anförts, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förvarande proposition och med avslag å herrar Julins och Roséns ovanberörda motioner

a) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till statskontoret med oförändrat belopp, 320,300 kronor;

b) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till kammarrätten med oförändrat belopp, 346,000 kronor;

c) för budgetåret 1924—1925 till upprätthållande av kammarrättens verksamhet anvisa ett extra anslag av 130,000 kronor;

d) förklara, att i fråga om de för riksräkenskapsverket avsedda ordinarie befattningar den ändring skall vidtagas, att antalet revisorer (lönegraden B 14) skall utgöra 26;

e) godkänna följande stat för riksräkenskapsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

S t a t:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän,

<i>förslagsanslag</i>	kronor 383,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ...	» 12,000
Avlöningar till icke-ordinarie befatt-	
ningshavare m. m.	» 38,000

Förslagsanslag kronor 433,000;

f) i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till riksräkenskapsverket med 433,000 kronor;

g) besluta, att revisorerna Lars Olsson Rönnow, Gustaf Arvid Åman-Nilsson, Johan Frode Lundberg, Otto Berndt Tage Silfwerskiöld och Oscar Fredrik Wilhelm Schnell skola från och med den 1 juli 1924 uppföras å allmänna indragningssstaten med rätt för dem att, så länge de kvarstå å ifrågavarande stat, med bibehållen tjänstgöringsskyldighet uppbära lön i enlighet med avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen;

h) till upprätthållande av riksräkenskapsverkets verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor;

samt

i) till allmänna civilförvaltningens lönenämnd för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor.

Stockholm den 30 maj 1924.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, C. J. G. Swartz, J. L. Widell, H. F. Lamm, C. P. V. Nilsson i Gränebo, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, J. G. Walles, E. A. Hallin, I. Bergman i Tännäs och F. L. Lindqvist;

från andra kammaren: herrar K. V. Rydén, A. Wiklund, S. Bengtsson i Norup, O. H:son Waldén, C. R. Jansson i Falun, L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson i Kullenbergstorp, J. Jönsson i Revinge, A. Å. Törnkvist i Karlskrona, P. M. Olsson i Blädinge, E. Andersson i Prästbol och B. F:son Holmgren.

Reservation:

av herr *E. A. Hallin*, vilken med instämmande av herrar *J. L. Widell* och *J. G. Waller*, ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»I sammanhang med frågorna om anslag — — — — alltjämt lämnats orubbad.

Det ändamål, departementschefen avser att vinna genom den sålunda föreslagna ändrade handläggningen av nu nämnda mål, är närmast att åvaga-bringa lättnad i regeringsrättens arbetsbörda. Detta syfte synes utskottet för visso vara värt allt beaktande. Att regeringsrättens arbetsbörda så minskas, att kravet på en utökning av dess arbetskrafter måtte kunna motverkas, är givetvis en angelägenhet av vikt. Mot det sätt, varpå departementschefen avser att få denna fråga löst, har emellertid utskottet — på sätt ock motionsvis ägt rum — icke kunnat undgå att göra erinringar.

Utskottet, som bemärkt, att regeringsrättens yttrande i frågan ej inhämtats, vill till en början erinra därom, att man vid regeringsrättens inrättande år 1909 utgick från den förutsättning, att de allmänna domstolarnas befattning med, bl. a., det slags ärenden, varom fråga är, skulle upphöra samt att i stället skulle skapas en särskild instansordning för dessa ärendens handläggning. Utskottet finner sig ingalunda övertygat om, att tillräckliga sakskaäl föreligga att, på sätt departementschefen gjort, nu intaga den rent motsatta ståndpunkten och bibehålla de allmänna domstolarnas befattning med ifrågavarande slags ärenden.

Utskottet vill i anslutning härtill hava framhållit, att, om rätten att fullfölja talan genom stämning till allmän domstol skall vara av någon praktisk betydelse och icke blott en rätt på papperet, de allmänna domstolarna, vilka i övrigt icke hava någon erfarenhet om tillämpningen av de ofta nog invecklade avlönings- och därmed jämförliga författningarna, därigenom skulle betungas i synnerligen hög grad. Därest åter förhållandena skulle utveckla sig i samma riktning som hittills eller att stämning till domstol blott i sällsynta undantagsfall förekomme, innebär departementschefens förslag, att kammarrätten skulle bliva praktiskt taget sista instansen. Utskottet finner en dylik begränsning av fullföljdsrätten vara av alltför genomgripande betydelse, för att utskottet på nu föreliggande utredning skulle vara berett att tillstyrka densamma. För övrigt må det med fog ifrågasättas, huruvida en sådan begränsning lämpligen bör genomföras i den ordning, som departementschefen tänkt sig. Den omständigheten att genom allmän lag angivits vilka slag av ärenden, som skola bedömas av regeringsrätten, talar för att i enahanda ordning bör avgöras, huruvida rätten till fullföljd av talan hos Kungl. Maj:t skall förvägras vederbörande sakägare i en grupp av dylika ärenden. Härtill kommer emellertid, att de bestämmelser, om vilkas tillämpning är fråga, i allt

större utsträckning börjat utfärdas i form av utav riksdagen beslutade författningar (t. ex. allmänna avlöningsreglementet) och att man även i denna omständighet kan vara benägen se ett skäl, för att bestämmelser om rätt till fullföljd av talan över myndighets beslut i nu ifrågavarande slags ärenden bör i annan form än nu skett underställas riksdagens prövning.

Vad härefter angår frågan om anmärkningsmålens handläggning i första instans, sammanhänger denna fråga, såsom departementschefen framhållit, med spörsmålet om specialrevisionernas framtida ställning, ett spörsmål, som departementschefen ock upptagit till behandling i detta sammanhang. Jämväl förslaget i sistnämnda hänseende är grundat på ett av statens besparingskommitté avgivet förslag i frågan. Till detta förslag har utskottet i likhet med departementschefen funnit sig böra ansluta sig, och synas utskottet de invändningar, som mot ett genomförande av detta förslag rests — huvudsakligen från riksräkenskapsverkets sida — icke vara av den art, att de böra stå hindrande i vägen för förslagets realiserande. Där- emot har utskottet icke kunnat undgå att hysa starka betänkligheter mot den del av Kungl. Maj:ts förslag, som inrymmer domsrätt åt riksräkenskaps- verkets chef vid anmärkningsmålens handläggning i första instans. Att överlämna dessa mål till prövning i verkets plenum har emellertid stött på organisatoriska svårigheter, vilkas övervinnande knappast lär kunna ske utan ökade kostnader.

Med allt erkännande av det betydelsefulla arbete, besparingskommittén inlagt rörande ifrågavarande ämne, och det förslag, Kungl. Maj:t i anled- ning därav framlagt för riksdagen, har utskottet sålunda stannat vid den uppfattningen, att dessa spörsmål äro av den stora omfattning samt av den djupt ingripande beskaffenhet, att de icke låta sig på sätt nu är före- slaget lösas utan böra underkastas förnyade överväganden. Den av utskottet sålunda förordade utredningen synes kunna framläggas för nästkommande års riksdag, som då jämväl finge tillfälle pröva de jämkningar i lagen om regeringsrätten, som därav kunde bliva en följd, ävensom taga ställning till de förordningar och instruktioner för ämbetsverken, som till äventyrs bliva erforderliga.

Vad angår Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag dels till de ämbets- verk, varom i propositionen är fråga, dels till allmänna civilförvaltningens lönenämnd, innebär förslaget härutinnan, vad först statskontoret och kammarrätten beträffar, att ordinarie förslagsanslagen till dessa verk samt extra anslaget till kammarrätten skulle upptagas med oförändrade belopp. Häremot har utskottet icke något att erinra.

Vad riksräkenskapsverket angår har den begränsning av eftergransk- ningen i verket, som av Kungl. Maj:t föreslagits till genomförande, ansetts kunna medföra, att sju revisorsbefattningar och tre kanslibiträdesbefatt- ningar frigöras. Av befattningarna i fråga skulle samtliga revisorsbefatt- ningar — därav två nu vakanta — indragas, medan de tre kanslibiträderna skulle behållas för användning vid granskningen av skatteräkenskaperna,

där behov av ökad arbetskraft synts förefinnas. På grund härav skulle ordinarie förslagsanslaget till riksräkenskapsverket nedsättas från 486,700 kronor till 433,000 kronor, under det att extra anslaget till verket skulle upptagas till samma belopp, som för innevarande budgetår anvisats. Motionen har yrkats dels förstärkning av riksräkenskapsverkets arbetskrafter med en byråchef — detta under förutsättning av bifall till en i motionen nr 280 i första kammaren gjord framställning i fråga om antagande av vissa lagar, vilken motion remitterats till lagutskottet — dels ock indragning av de nu å verkets stat uppförda två byråchefsbefattningarna samt chefsbefattningens nedflyttning från generaldirektörs till överdirektörs grad. Av den ställning utskottet intagit till frågan om förenklad handläggning av förutberörda mål följer, att utskottet icke kan förorda en utökning av verkets arbetskrafter, och har utskottet ej heller funnit tillrädligt att nu föreslå någon reducering eller förändring i verkets personal utöver den, Kungl. Maj:t ifrågasatt. Vad särskilt beträffar de i motionen nr 279 i första kammaren gjorda yrkandena vill utskottet erinra om, att, då riksräkenskapsverket genom beslut av 1920 års riksdag inrättades, riksdagen uttalade, att den uppgift, som tillkomme det högsta organet för medelskontrollen inom statsförvaltningen, enligt riksdagens uppfattning vore av den maktpåliggande art, att chefen borde intaga generaldirektörs ställning, samt att med hänsyn till såväl önskvärldheten av att erhålla tillräckligt mångsidig och kvalificerad sakkunskap inom verkets styrelse som ock omfattningen av de göromål, som ålåg verket, det enligt riksdagens förmenande skulle vara olämpligt att bestämma antalet byråchefer till lägre antal än tre. Att, sedan numera efter förslag av Kungl. Maj:t en byråchefsbefattning indragits, riksdagen skulle på en enskild motionärs yrkande vidtaga så genomgripande organisationsändringar, som i motionen ifrågasatts, kan utskottet icke förorda.

Vad slutligen beträffar Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag till allmänna civilförvaltningens lönenämnd har utskottet funnit sig böra biträda förslaget härutinnan.

Under återopande av vad sålunda anförts, får utskottet alltså hemställa,

I) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med avslag å herrar Julins och Roséns ovanberörda motioner, den sistnämnda i vad densamma avser indragning av två byråchefsbefattningar hos riksräkenskapsverket samt nedflyttning av chefsbefattningen från generaldirektörs- till överdirektörsgrad,

a) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till statskontoret med oförändrat belopp, 320,300 kronor;

b) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppföra det

ordinarie förslagsanslaget till kammarrätten med oförändrat belopp, 346,000 kronor;

c) för budgetåret 1924—1925 till upprätthållande av kammarrättens verksamhet anvisa ett extra anslag av 130,000 kronor;

d) förklara, att i fråga om de för riksräkenskapsverket avsedda ordinarie befattningar den ändring skall vidtagas, att antalet revisorer (lönegraden B 14) skall utgöra 26;

e) godkänna följande stat för riksräkenskapsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Stat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän,	
<i>förslagsanslag</i>	kronor 383,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ...	» 12,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 38,000

Förslagsanslag kronor 433,000;

f) i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till riksräkenskapsverket med 433,000 kronor;

g) besluta, att revisorerna Lars Olsson Rönnow, Gustav Arvid Åman-Nilsson, Johan Frode Lundberg, Otto Berndt Tage Silfwerskiöld och Oscar Fredrik Wilhelm Schnell skola från och med den 1 juli 1924 uppföras å allmänna indragningsstaten med rätt för dem att, så länge de kvarstå å ifrågavarande stat, med bibehållen tjänstgöringsskyldighet uppbära lön i enlighet med avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen;

h) till upprätthållande av riksräkenskapsverkets verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor;

i) till allmänna civilförvaltningens lönenämnd för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor;

II) att herr Roséns motion må i övrigt anses besvarad genom vad utskottet ovan anført.»